

Μέσα σε μια στιγμή με παρέλυσε ξανά εκείνος ο βουβός φόβος. Ενώ ήταν ένα γλυκό βράδυ του καλοκαιριού, από κείνα που έχουν τη σωστή θερμοκρασία, ώστε να μπορείς με ένα κοντομάνικο ν' απολαμβάνεις το χλιαρό αεράκι. Καθόμουν ώρα πολλή στην αετοφωλιά μου και χάζευα από ψηλά την πόλη μου. Μια πόλη επαρχιακή, που προσπαθούσε να είναι σύγχρονη, χωρίς όμως να καταφέρνει να ξεφύγει απ' το βλέμμα των ορεινών της προγόνων. Ζωντανή αλλά και συντηρητική, που μου είχε χαρίσει στιγμές επαναστατικές και μυρωδιές ελευθερίας. Μικρή –όλο και πιο μικρή καθώς μεγάλωνα– ανθρώπινη και ταυτόχρονα αυστηρή και ξεροκέφαλη. Μια πόλη δικιά μου. Σα μάνα. Που όσο κι αν προσπαθούσα να της ξεφύγω, ήξερα πως δεν μπορούσα να μην την αγαπώ.

Έδειχνε τόσο γοητευτική από μακριά, τόσο

κοκέτα, με τα χιλιάδες στρας να τρεμοπαίζουν και το γαλήνιο βουητό της, σαν γουργουρητό. Ήξερε να ημερεύει και την πιο άγρια θάλασσα μέσα στον κόλπο της, κι όμως, όσοι κάποτε την είχαν ζήσει από κοντά, γνώριζαν πως είχε τον τρόπο να σου αλλάζει την πίστη. Μου άρεσε να την κοιτώ από ψηλά. Ήμουν αρκετά μακριά της ώστε να μπορώ να νιώθω ευτυχισμένος και σε τέτοια απόσταση που να έχω τη δυνατότητα να την παρακολουθώ. Για να είμαι ήσυχος ότι αναπνέει. Και ότι βασανίζει άλλους.

Το σπίτι που είχα καταφέρει ν' αγοράσω εκεί ψηλά έμοιαζε πιο πολύ με καλύβι. Ένα αποκούμπι για όσους έρχονταν παλιά από κάτω να μαζέψουν τις ελιές τους – αποκούμπι και για μένα. Η αυλή του ήταν αυτό που με είχε μαγέψει, αν και πιο πολύ βεράντα την έλεγες, με τον γκρεμό στην άκρη της και μια θέα να σου κόβει την ανάσα. Τόση ομορφιά καταντά οδυνηρή όταν δε τη μοιράζεσαι και ήταν πολλές οι φορές που είχα επιλέξει να πονάω.

Το χωριό λίγο πιο κάτω σχεδόν εγκαταλελειμμένο. Το σχολείο ανεπίσημα λειτουργούσε ως καταφύγιο για τους εκδρομείς, η εκκλησία

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

μάζευε κόσμο κάθε ανάσταση, οι αλεπούδες σεργιανούσαν στα καλντερίμια με την άνεση του ιδιοκτήτη και οι λιγοστές γριούλες που είχαν απομείνει, μετρούσαν στο βελονάκι την ώρα που πλησίαζε. Εγώ πάλι καμιά φορά τους έστριβα το νερό της πηγής προς τις στέρνες κι όταν είχα κέφι καθόμουν και τις άκουγα να λένε τις πιο ξεχασμένες ιστορίες. Μα ήταν φανερό, ότι με θεωρούσαν κάπως αλλόκοτο κι αυτή τη γνώμη φρόντιζα να μη τους την αλλάζω, ώστε να μπορώ να αποτραβιέμαι όποτε χρειαζόμουν ησυχία.

Ήταν όμως στ' αλήθεια εξωπραγματικό όλο αυτό το παραμύθι είκοσι λεπτά με τη μηχανή από την τράπεζα, την Έλσα –που εκείνο μάλιστα το βράδυ ήταν στο σπίτι του πατέρα της που γιόρταζε–, το γήπεδο του μπάσκετ, τους κολλητούς μου, το μπαρ που συχνάζαμε. Εδώ ξαφνικά βρισκόμουν σ' έναν τόπο όπου οι μνημες βλάσταιναν ελεύθερα, σαν τα ξερόχορτα, που κανείς πια δεν έμπαινε στον κόπο να τα καθαρίσει.

Λες και υπήρχε στον αέρα η Χάιδω η φεγγαροκρουσμένη, που ήταν όμορφη σαν το γιασεμί,

μα που είχε πει τρελό γάλα απ' τη μάνα της και κρυβόταν στις σπηλιές. Και ο Μένιος, που η Ματούλα τον είχε αφήσει ορφανό πάνω στη γέννα και ο πατέρας του ήθελε να τον ξεκάνει, γιατί ήταν λέει ίδιος ο Εξαποδώ έτσι όπως τον είχαν κολοβώσει οι μύγες.

Εδώ πάνω το καλό και το κακό πλανιόταν στην ατμόσφαιρα και οι άνθρωποι το διώχνανε ή το έφεραν ανάλογα με τα λεγόμενά τους. Η κυρά-Τασία η Μήτσαϊνα ήταν η πιο λιγομίλητη. Ίσως γιατί την κούραζαν όλα αυτά που ήταν αναγκασμένη να παρεμβάλει στις διηγήσεις της: «κούφια η ώρα – μεγάλη η χάρη Της, Θεέ μου σχώρα με, σκόρδα στα μάτια του κακού...» Ίσως πάλι και να της έπεφτε φαρδιά η μασέλα. Όσα πάντως ήξερα γι' αυτήν μου τα 'χε πει η κυρά-Θοδώρα που ήταν πιο νέα και πιο λογού.

Ένα μήνα, λέει, παντρεμένη και δεν άφηγε το συχωρεμένο να την πλησιάσει, γιατί ντρεπόταν να χαλαστεί. Αυτό, βέβαια, δεν τον εμπόδισε να της κάνει πέντε κόρες, όλες καλοπαντρεμένες στα πέρα χωριά κι ας ήτανε ξεβράκωτες. Ακόμα έμαθα, πως όταν ήρθε το ηλεκτρικό κάτω στη χώρα και φάνηκαν τα πρώτα φώτα, η κυ-

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

ρά- Τασία κρυβόταν για να μην τα βλέπει. Γιατί από μικρό κορίτσι την έβαζε η μάνα της να πνίγει τα νεογέννητα της Μαλλιάρως τους και την είχε πιάσει φόβος, πως τα φώτα ήταν τα μάτια των γατιών που είχε ξεπαστρέψει. Και πως την κοίταζαν βουβά.

Συχνά σκεφτόμουν, ότι σε τούτα τα μέρη το λογικό και η τρέλα κάθονταν πολύ κοντά. Κι ότι κινδύνευα εξίσου να δω καμιά φορά τα φώτα μ' άλλο μάτι. Για κάποιο παράξενο λόγο με γοήτευε αυτό το ενδεχόμενο και τσαλαβουτούσα με το μυαλό μου στα παραμύθια τους ως το ξημέρωμα.

Όπως εκείνη τη νύχτα, όπου η ώρα πια πρέπει να ήταν περασμένη, γιατί οι μακρινοί ήχοι απ' τα αυτοκίνητα είχαν αρχίσει να κοπάζουν. Η τρέλα ήταν η μόνη μου ελπίδα να καταφέρω να μουδιάσω τόσο πόνο. Και ήμουν ήρεμος. Σαν την απόλυτη ησυχία πριν την έκρηξη. Μέχρι που χτύπησε το τηλέφωνο. Το περίμενα στωικά. Ήξερα ότι θα χτυπούσε.

Και ότι σαν σαίτιά φιδιού θα έκοβε την ψεύτικη γαλήνη μου στα δύο.